

Indsendt til klageportalen

Teknik og Miljø
Natur

Rådhusvej 4
8700 Horsens
Telefon: 76292929
horsens.kommune@horsens.dk
www.horsenskommune.dk

Sagsnr.: 01.05.00-K02-1-17

Dato: 3. februar 2017

Klage over miljøgodkendelse til etablering af et nyt havbrug syd for Endelave.

Horsens Kommune har den 9. januar 2017 modtaget en orientering om, at Miljøstyrelsen har meddelt miljøgodkendelse til at etablere et nyt havbrug syd for Endelave. Der gives samtidig tilladelse til den deraf følgende direkte udledning af spildevand.

MST har fastsat fristen til at klage over afgørelsen til den 6. februar 2017.

Projektet omhandler et nyt havbrug, som ønskes placeret 1,7 sømil syd for Endelave sydøst for Horsens Fjord. Da havbruget er planlagt etableret mere end 1 sømil fra kysten, er Miljøstyrelsen godkendelsesmyndighed.

Med godkendelsen bliver det muligt for Hjarnø A/S at producere ca. 218 tons regnbueørred under udledning af 8,95 tons kvælstof (N) pr. år, 1 tons fosfor (P) pr. år og 25,6 tons iltforbrugende stoffer (BI5) pr. år. Der vil endvidere udledes medicinrester.

Det oplyses, at en forudsætning for projektet er, at en eksisterende produktion med en tilsvarende udledning i As Vig ved Hundshage ophører.

Forholdet til vandrammedirektivet - Vandområdeplaner

Havbruget ønskes placeret i vandområdet "Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav", som er en del af Vandområdedistrikt "Jylland og Fyn".

Målet for det konkrete vandområde er ifølge den gældende vandområdeplan (2016-2021) "god økologisk tilstand", en målsætning, som i øvrigt er EU-bestemt jfr. vandrammedirektivet.

Det fremgår af kortmaterialet ([MiljøGis](#)) til vandområdeplanen for Vandområdedistrikt Jylland og Fyn, at miljømålet for den økologiske tilstand ikke er opfyldt i nogen af vandområderne i vandområdedistriktet, herunder det konkrete vandområde, hvor tilstanden er "Ringet".

Forholdet til habitatdirektivet - Natura 2000

Der ansøges om en placering umiddelbart syd for Natura 2000-område nr. 56. "Horsens Fjord, havet øst for og Endelave", Habitatområde H52 og Fuglebeskyttelsesområde F36.

Det gælder for dette, som alle de andre Natura 2000-områder, at Danmark har forpligtet sig til at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der begrundet udpegningen af områderne.

Det konkrete Natura 2000-område er bl.a. udpeget for at beskytte følgende marine naturtyper: sandbanke (1110), vadeblade (1140), lagune (1150), bugt (1160) og rev (1170). På områdets udpegningsgrundlag er også: skarv, bjergand, ederfugl, fløjlsand, hvinand, klyde, hjejle, lille kobbersnepe, splitterne, havterne og dværgterne.

I første planperiode beskrev Natura 2000-planen (s. 10), at: *"Næringsstofbelastning udgør en trussel mod de marine naturtyper sandbanker, vadeblader, laguner, bugter og rev. Bjergand, ederfugl, fløjlsand, hvinand, stor skallesluger, og skarv påvirkes også negativt."*

Det fremgik også, at bevaringsstatus for alle de nævnte marine naturtyper, var vurderet ugunstig, ved uændret udnyttelse og påvirkning fra div. trusler.

Følgende fremgår af statens Natura 2000-plan 2015-2021 (s. 23):

"Der er ikke udviklet et tilstandsvurderingssystem for de marine naturtyper. Mange af især de kystnære marine naturtyper påvirkes som de terrestriske af næringsstofbelastningen."

...og (s. 43) at:

"Områdets marine naturtyper er blevet kortlagt i 2012, i det kommende år vil Fødevareministeriet/NaturErhvervstyrelsen på baggrund heraf vurdere, om gældende lovgivning er tilstrækkelig i forhold til beskyttelse af revene i området."

Det bemærkes i den forbindelse, at havbruget ønskes placeret umiddelbart syd for den arealmæssigt største forekomst af stenrev indenfor Natura 2000-området.

Årsager til manglende målopfyldelse

Natur- og miljøklagenævnet har tidligere truffet afgørelse i en klagesag omhandlende et havbrug beliggende indenfor samme vandområde som nærværende (NMK-10-00391). Nævnet konstaterede i den forbindelse, at den manglende

målopfylde for vandområdet såvel som Natura 2000-området er en: *"følge af udledningen af fosfor og kvælstof fra diffuse kilder som f.eks. jordbruget og spredt bebyggelse samt havbrug."*

Kommunens klage

Det fremgår af Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster (BEK nr 795 af 24/06/2016), at:

"Kystvandenes til enhver tid aktuelle tilstand, herunder i forhold til de enkelte kvalitetselementer, skal beskyttes mod forringelse,"

En miljøgodkendelse forudsætter derfor, at det ansøgte kan realiseres uden at forringe tilstanden eller hindre opfyldelse af de gældende miljømål for vandområdet.

Horsens Kommune er ikke enig i miljøgodkendelsens konklusion om, at en flytning af havbruget indenfor vandområdet kan udelukkes at påvirke tilstanden. En sådan konklusion bygger på en antagelse om, at de lokale forhold herunder tilstanden og sårbarheden i lokalområderne er ens, hvilket ikke er påvist.

Fjernelse af havbruget ved Hundshage og dermed belastningen her kommer ikke farvandet syd for Endelave "til gavn", da nettohavstrømmen i farvandet er nordgående. Horsens Kommune finder derfor, at effekterne under og omkring et havbrug syd for Endelave er fysisk adskilt fra effekterne ved Hundshage, hvor produktionen indstilles. Effekten af placering af et havbrug på den påtænkte position skal derfor vurderes som en ny, stor punktkilde i dette nærområde. Det bør i den forbindelse bemærkes, at havbruget ønskes placeret i et område, som rammes af årligt tilbagevendende iltsvind.

En miljøgodkendelse forudsætter også, at realisering kan ske uden at forringe bevaringsstatus for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Det fremgår af klagenævnsafgørelse NMK-10-0039, at godkendelsesmyndighedens vurdering af havbrugets påvirkninger af et Natura 2000-område skal indeholde en vurdering af den kumulative effekt af den samlede belastning med næringsstoffer, medicin og hjælpepestoffer. En sådan vurdering fremgår ikke af miljøgodkendelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet ophævede med afgørelsen NMK-10-00807 og NMK-34-00371 fra december 2014 en miljøgodkendelse til etablering af et nyt havbrug med samme placering, som det nu godkendte. Klagenævnet anførte i den forbindelse, at der var flere mangler og usikkerheder forbundet med den anvendte mo-

del. Man fandt derfor, at godkendelsens konsekvensredegørelse ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne udelukke, at produktionen kunne skade Natura 2000-området.

MST anfører i den netop meddelte miljøgodkendelse, at de anførte mangler ved modelleringen ikke er væsentlige, da havbrugets miljøpåvirkning er mindre end den modellerede. Horsens Kommune finder ikke at den mindre produktion alene er et gyldigt argument for at tilsidesætte klagenævnets bemærkninger vedr. modellens manglende validitet.

Horsens Kommune finder samlet set ikke, at det er afvist, at den godkendte produktion syd for Endelave kan påvirke de nærliggende stenrev i Natura 2000-området samt fuglene på udpegningsgrundlaget i negativ retning.

Udledningen af især fosfor bør sammenholdes med de omkostninger, som kommunens borgere eksempelvis pålægges for at forbedre spildevandsrensningen i det åbne land eller etablere spildevandsrensning på Endelave – et projekt som har kostet 26 mio. kr. (renseanlæg og kloakering) og har reduceret P-belastningen af samme vandområde med blot 321 kg P/år.

Horsens Kommune undrer sig over, at der miljøgodkendes et anlæg, med kapacitet til en produktion, som er ca. 10 gange så stor som den, der nu er blevet godkendt. Det bemærkes i den forbindelse, at det vha. egenkontrolvilkår alene kan være vanskeligt at føre effektivt tilsyn med den faktiske produktion og miljøbelastningen fra anlægget.

Kommunen antager, at godkendelsen til etablering syd for Endelave bortfalder, hvis den påklagede miljøgodkendelse til den eksisterende produktion ved Hundshage ikke stadfæstes af Natur- og Miljøklagenævnet.

Med venlig hilsen

Bettina Lerche

Biolog

Telefon direkte: 76292509

bel@horsens.dk